

መድኃ ሰጪው የመድኃ ሽፋን በተሰጠው ተሽከርካሪ በተፈጠረ አደጋ ምክንያት በማንኛውም ሰው ላይ ለደረሰ ጉዳት ለሚያስፈልግ እስቸካይ የህክምና እገልግሎት በተያያዘው ሠንጠረዥ ላይ እንደተመለከተው የገንዘብ መጠን ድረስ ይከፍላል።

4. Payments made outside the terms and conditions of the policy

If the insurer has to make payment in or towards the discharge of any liability of any person which is covered by this policy by virtue only of the Proclamation to provide for Vehicle Insurance Against Third Party Risks which would not otherwise have been covered by this policy, the insurer retains the right to recover such payment from the insured.

EXCEPTIOS

The insurer will not be liable for

1. Loss of or damage to the insured motor vehicle;
2. Loss of or damage to any property belonging to or held in trust or in the custody or control of the insured person under this policy;
3. Death of or bodily injury to the insured person or member of the insured person's family;
4. Death or bodily injury caused to anyone hired by the insured person and occurred in the course of such employment;
5. Loss of or damage to property carried in or on the insured vehicle;
6. Damage to any bridge, weighbridge or via duct or to any road or anything beneath by vibration or by weight of the insured motor vehicle or of the load carried by the insured motor vehicle;
7. Death, bodily injury or damage to property caused by sparks or ashes from the insured motor vehicle;
8. Death, bodily injury or damage to property caused by or arising from the bringing of the load to the insured motor vehicle for loading or the taking away of the load from the insured motor vehicle after unloading by any person;
9. Any accident, loss, or liability caused, sustained or incurred:
  - a. Outside the territory of Ethiopia;
  - b. Whilst the insured motor vehicle is engaged in racing, pace making, reliability trial, or speed testing or whilst the insured motor vehicle is being used otherwise than for the purpose mentioned in the Schedule and the Certificate of Insurance;
  - c. Whilst the driver of the insured motor vehicle is under the influence of intoxicating liquor or drug;
10. Any contractual liability;
11. Any form of liability arising whilst the insured motor vehicle under this policy is being driven by any person who has no driving license permitting him to drive the insured motor vehicle or is disqualified from holding or obtaining such license;
12. Any liability directly or indirectly proximately or remotely occasioned by or contributed to by or traceable to or arising out of or in connection with flood, typhoon, hurricane, windstorm, volcanic eruption, earthquake or other convulsion of nature;
13. Any form of liability arising from war, invasion, act of foreign enemy, hostilities or war-like operations (whether war be declared or not), civil war, mutiny, riot, strikes, civil

4. ከውሉ ድንጋጌዎችና ቅድመ ሁኔታዎች ውጪ ስለተፈፀሙ ክፍያዎች

በዚህ የመድን ውለታ ሽፋን የተሰጠው ማንኛውም ሰው በውለታው/ያልተሸፈነ ነገር ግን በሕግ ሊያስጠይቀው የሚችል ማንኛውንም ኃላፊነት የተሸከርከረ አደጋ ሦስተኛ ወገን መድን ዋስትና አዋጅ ድንጋጌዎች ለመፈፀም ብቻ ሲባል መድን ሰጪው እንዲከፈል የተደረገ ወይም የከፈለ እንደሆነ መድን ሰጪው በዚህ አኳኋን ያወጣውን ወጪ መድን ገቢው የመጠየቅና የማስከፈል መብት አለው።

የማገለጽ አገታጸቦች

መድን ሰጪው ለሚከተሉት ኃላፊነት አይኖርበትም፡-

1. መድን የተገባለትን ተሽከርካሪ መጥፋት ወይም መጎዳት
2. የመድን ገቢው የግሉ የሆነ ወይም በአደራ ባስቀመጠው ወይም በርሱ ቁጥጥር ወይም ኃላፊነት ሥር የሚገኝ ማንኛውም ንብረት መጥፋት ወይም መጎዳት
3. በመድን ገቢው በራሱ ወይም በመድን ገቢው ቤተሰብ አባላት ላይ በሚደርስ የአካል ጉዳት ወይም ሞት፤
4. የመድን ገቢው ተቀጣሪ የሆነ ሰው በስራው ላይ የሚርስበት የሞት አደጋ ወይም የአካል ጉዳት የሚያስከትለው ጉዳት፤
5. የመድን ሽፋን በተሰጠው ተሽከርካሪ ውስጥ ወይም ላይ ተጭኖ እያለ ለጠፋ ወይም ጉዳት ለደረሰበት ንብረት፤
6. ዋስትና የተሰጠው ተሽከርካሪ በሚፈጥረው ንብረት ወይም ተሽከርካሪው በጫነው ጭነት ወይም በራሱ በተሽከርካሪው ኩባደት የተነሳ በማንኛውም ድልድይ፤ ሚዛን ድልድይ፤ ቅስት ድልድይ፤ መንገድ ወይም ከምድር በታች ያለ ነገር ላይ ለሚደርስ ጉዳት፤
7. መድን ከተገባለት ተሽከርካሪ በሚነሳ የአሳት ፍንጣሪ ወይም እመድ ምክንያት ለሚከሰት ሞት የአካል ወይም የንብረት ጉዳት፤
8. መድን ከተገባለት ተሽከርካሪ ለመጫን ጭነቱን ወደ ተሽከርካሪው በማቅረብ ወይም ከተሽከርካሪው የተራገፈ ጭነት በማጓጓዝ ሂደት ለሚደርስ ሞት የአካል ወይም የንብረት ጉዳት፤
9. ማንኛውም ከዚህ በሚከተሉት ሁኔታዎች ለደረሰ፤ ኪሳራ ወይም ህጋዊ ኃላፊነት
  - ሀ) ጉዳቱ የደረሰው ከኢትዮጵያ ክልል ከሆነ
    - ለ) መድን የተገባለት ተሽከርካሪ በአሽቅድድም ላይ ወይም አሽቀዳዳሚ ሆኖ እያለ፤ ጥንካሬውንና እስተማማኝነቱ ሲፈተሽ፤ የፍጥነት ፍተሻ ሲደረግለት ወይም የመድን ዋስትና የተሰጠው አገልግሎት ውጪ ጥቅም ላይ ሲውል፤
    - ሐ) አሽከርካሪው በአደጋው ጊዜ በመጠጥ ወይም በአደንዛዥ ዕል ተፅዕኖ ሥር ከነበረ፤
  - ለ) ለማንኛውም ከውል ጋር በተገናኘ የሚነሳ ኃላፊነት፤
11. በዚህ የመድን ውል ዋስትና የተሰጠው ተሽከርካሪ መንጃ ፍቃድ በሌለው ወይም መንጃ ፈቃድ በሌለው ወይም መንጃ ፈቃድ ለመያዝ ወይም ለማውጣት በታገደ ሰው ሲሸከረከር ለሚያስከትለው ማንኛውም አይነት ኃላፊነት፤
12. ማንኛውም በቀጥታ ሆነ በተዘዋዋሪ መንገድ በቅርበትም ሆነ በርቀት ከውሃ መጥለቅለቅ፤ ከኃያለኛ አውሎ ንፋስ፤ ከውሽንፍር፤ ከአሳት ገሞራ ፍንዳታ፤ ከመሬት መንቀጥቀጥ ወይም ሌላ ከተፈጥሮ ቁጣ ጋር በተያያዘ ምክንያት ለሚፈጠር ህጋዊ ኃላፊነት፤
13. ማንኛውም ከጦርነት፤ ወራሪ፤ የውጭ አገር የጠላት ድርጊት፤ የጠላት እንቅስቃሴ ወይም ጦርነት መሰል ድርጊት (ጦርነት ቢታወጅም ባይታወጅም) የርስ በርስ ጦርነት፤ እድማ

commotion, military or popular rising, insurrection, rebellion, revolution, military or usurped power, martial law or state of siege, armed or unarmed robbery, shifta action, hold-up or any act of banditry or any of the events or causes which determine the proclamation or maintenance of martial law or state of siege;

14. Any form of liability whilst the insured motor vehicle is towing any trailer or any disabled mechanically propelled motor vehicle not specifically insured by the insurer;
15. Any liability caused by overloading or strain or the number of persons exceeding the seating capacity of the insured motor vehicle as specified in the ownership booklet issued by the relevant licensing authority.
16. Any legal liability of whatsoever nature directly or indirectly caused by or contributed to by:
  - a. Ionizing radiation or contamination by radioactivity from any nuclear fuel or from any nuclear waste from the combustion of nuclear fuel;
  - b. The radioactive, toxic explosive or other hazardous properties of any explosive nuclear assembly or nuclear component.
17. Any form of liability caused by or arising out of the explosion of a boiler or air pressure vessel forming part of or attached to or on the insured motor vehicle.

CONDITIONS

1. Duty of the Insured

The due observance and fulfillment of the terms and conditions of this policy insofar as they relate to anything to be done or not to be done by the insured or any person claiming to be indemnified and the truth of the statements and answers in the proposal or the accident report shall be conditions precedent to any liability of the insurer under this policy.

2. Care of Motor Vehicle

The insured, his employee or any authorized driver or anyone in charge of the insured motor vehicle shall take all reasonable steps to maintain the insured motor vehicle in efficient and roadworthy condition. The insurer shall have at all times free and full access to examine the insured motor vehicle or any part hereof or any driver or employee of the insured.

3. Misrepresentation

No person may, for the purpose of obtaining a vehicle insurance policy, make any false statements which may result in non-applicability of such policy or commit any act which disentitles him to claim under such policy.

4. Fraud

If any claim is fraudulent in any way or if fraudulent means are used by the insured or by anyone acting on their behalf to obtain any benefit under this policy, all benefits under this policy shall be forfeited.

5. Notification of Accident and Claim for Compensation

Write and/or summons shall be forwarded to the insurer immediately on receipt by the insured. Notice shall also be given in writing to the insurer immediately where the insured shall have knowledge of any impending prosecution, inquest, or fatal inquiries in respect of any accident which may give rise to a claim under this policy.

የሆዝብ መነሳሳት ፤ የሥራ መቆም አድማ ሕዝባዊ እንቅስቃሴ፤ ሕዝባዊ ወታደራዊ መነሳሳት ፤ እመፅ፤ አብዮት ፤ ሥልጣን በኃይል የመያዝ እንቅስቃሴ፤ የአስቸካይ ጊዜ አዋጅ፤ ወታደራዊ አዋጅ ወይም ወታደራዊ ከበባ፤ በጦር መሳሪያ ወይም ያለመሳሪያ የተደረገ ዘረፋ፤ የሽፍትነት አርምጃ፤ አገታ ወይም ማንኛውም የውኃብድና እንቅስቃሴ ወይም ማንኛውም ወታደራዊ አዋጅ ወይም ከበባ ለማውጅ ከሚያበቃ ሁኔታ ለሚፈጠር ማናቸውም ኃላፊነት፤

14. የመድን ውል የተገባለት ተሽከርካሪ በዚህ መድን ሰጪ የመድን ሽፋን ያልተሰጠው ተሳቢ ወይም በራሱ ሞተር የሚሽከረከር የተባለ ሌላ ተሽከርካሪ ሲጎተት ለደረሰ ማናቸውም አይነት ኃላፊነት ፤
15. መድን በተገባለት ተሽከርካሪ ጭነት ከብደት ወይም ውጥረት የተነሳ ወይም ተሽከርካሪ በባለቤትነት ደብተሩ ላይ ሥልጣን በተሰጠው አካል ከተፈቀደለት የተሳፋሪ በላይ ጭኖ ባለበት ሁኔታ ለሚደርስ ማናቸውም አይነት ኃላፊነት ፤
16. በቀጥታ ሆነ በተዘዋዋሪ መንገድ በሚከተሉት ክስተቶች ምክንያት የተፈጠረ ወይም እስተዋዖት የተደረገበት ማናቸውም አይነት ኃላፊነት፤
  - ሀ) በማንኛውም የኑክሌየር ነዳጅን በማቀጣጠል ሂደት በሚፈጠር የኑክሌየር ዝቃጭ ከሚፈጠር የሬዲዮ አክቲቭ በሚከሰት አየናይዚንግ ጨረር ወይም ብክለት፤
  - ለ) የማንኛውም የኑክሌየር ኃይል ማመንጫ ወይም የኑክሌየር ግብአት የሬዲዮ አክቲቭ፤ መርዘኛ ፈንጂ ወይም ሌሎች አደገኛ ባህርያት
17. ማንኛውም መድን የተገባለት ተሽከርካሪ አካል በሆነ ወይም በተገጠመ ወይም በተጫነ በይዘት ወይም የአየር ግፊት ጋን ፍንዳታ ምክንያት የሚፈጠር ማናቸውም አይነት ኃላፊነት፤

ውለታው የተመሰረተባቸው ሁኔታዎች

1. የመድን ገቢው ገደታዎች

የመድን ገቢው ወይም በመድን ውሉ ካሳ የመጠየቅ መብት ያለው ሌላ ሰው እንዲፈልግባቸው ወይም ከማድረግ እንዲቆጠብ የሚያስገድዱ የዚህ ውል ድንጋጌዎችና ቅድመ ሁኔታዎች መከበር ወይም መማላት፤ እንዲሁም በመድን ዋስትና መጠያቂያ ወይም በአደጋ መግለጫ ቅደም ላይ የተሰጠ መረጃና እውነተኛነት መድን ሰጪው በዚህ የመድን ውል ለሚኖርበት ኃላፊነት ቅድመ ሁኔታዎች ናቸው፤

2. ተሽከርካሪው ስለሚደረግ ጥንቃቄ

መድን ገቢው፤ ወይም ገቢው ሠራተኛ ወይም ተሽከርካሪን ለማሽከርከር የተፈቀደለት ማንኛውም አሽከርካሪ ወይም ተሽከርካሪው በኃላፊነት የተሰጠው ማንኛውም ሰው ዋስትና የተገባለት ተሽከርካሪ በተሟላ የደህንነት ደረጃና መንገድ ላይ ቡበቃት ሊሽከረከር በሚችልበት ሁኔታ እንዲጠበቅ አስፈላጊውን ሁሉ እንዲያደርጉ ኃላፊነት አለባቸው። መድን ሰጪው በማንኛውም ጊዜ ዋስትና የተገባለት ተሽከርካሪ በተማላ ወይም ማንኛውም የተሽከረውን ክፍል ለመመርመር ወይም አሽከርካሪውን ወይም የመድን ገቢውን ሠራተኛ ለማነጋገርና መረጃ ለመጠየቅ መሉ መብት አለው።

3. ሐሰተኛ መገለጫ ስለመስጠት

ማንኛውም ሰው ለተሽከርካሪ የመድን ዋስትና ለማግኘት ሲል ይህንን የመድን ውል ዋጋ ሊያሳጣ የሚችል የተሳሳተ ወይም ሀሰተኛ መገለጫ መስጠት ወይም በዚህ የመድን ውል የካሳ ክፍያ መብት ሊያሳጣው የሚችል ድርጊት መፈጸም የለበትም ።

4. ግታለል

መድን ገቢው ወይም መድን ገቢውን የሚወክል ሌላ ማንኛውም ሰው ያቀረበው ማናቸውም የካሳ ጥያቄ በማናቸውም መልክ የማታለል ተግባር ያለበት እንደሆነ ወይም የካሳ ጥያቄውን ተገቢነት ለማረጋገጥ ያልተገባ የማታለል ስልት የተጠቀመ እንደሆነ በመድን ውሉ ተመስርቶ የሚገኝ ማናቸውም ጥቅም ቀሪ የደርጋል።

5. አደጋን ስለማሳወቅና ስለካሳ ጥያቄ

ማንኛውም መድን ገቢ መድን ተሽከርካሪ አደጋ ቢያጋጥመው ከቁጥጥር በላይ ሁኔታ ካለጋጠመው በስተቀር ወዲያውኑ ወይም እጅግ ቢዘገይ አደጋው በደረሰ በ 10 ቀናት ውስጥ ለመድን ሰጪው ማሳወቅ አለበት፤ መድን ገቢው ማንኛውንም አደጋውን የሚመለከት ደብዳቤ የካሳ ጥያቄ ፤ ማዘዣ ወይም መጥሪያ እንደደረሰው ወደያውኑ ለመድን ሰጪው ማስተላለፍ አለበት። በተጨማሪም ማንኛውም በዚህ የመድን ውል ላይ የካሳ ጥያቄ ሊያሰነሳ ከሚችል አደጋ ጋር በተያያዘ የፍርድ ቤት ብያኔ በሂደት ላይ ያለ መሆኑን ወይም የንፍስ ማጥፋት ምርመራ ተጀምሮ በሆነ መድን ገቢው እንዳወቀ ወዲያውኑ ለመድን ሰጪው በጽሁፍ ማሳወቅ አለበት ።

6. **Conduct of Claim/Subrogation**

No admission, offer, promise, or payment shall be made by or on behalf of the insured or any person claiming to be indemnified without the written consent of the insurer, which shall be entitled, if it so desires, to take over and conduct in the name of the insured the defense in civil cases or the negotiation and settlement of any claim or to institute civil action in the name of the insured for its own benefit any claims for indemnity or damages or otherwise against any third party and shall have full discretion in the conduct of any proceedings and in the settlement of any claim, and the insured shall furnish all such information and assistance as the insurer may require.

7. **Other Insurance**

If at the time of the occurrence of an event that gives the right to any claim under this policy there is any other insurance covering the same loss or damage or liability, the insurer shall not be liable to pay or contribute more than its ratable proportion of any loss or damage or compensation costs and expenses.

8. **Arbitration**

If any difference arises as to the amount to be paid under this policy (liability being otherwise admitted), such difference shall be referred to the decision of any arbitrator to be appointed in writing by the parties in difference or, if they cannot agree upon a single arbitrator, to the decision of two arbitrators, one to be appointed in writing by each of the parties, within one calendar month after having been required in writing so to do by either of the parties, or in case the arbitrators do not agree, of any umpire to be appointed in writing by the arbitrators before entering upon the reference. The umpire shall sit with the arbitrators and preside at the meeting. The making of an award shall be a condition precedent to any right of action against the insurer.

9. **Cancellation**

- a. The insurer may cancel this policy by giving the insured fifteen day's notice by registered letter to the insured at his last known address and in such an event will return to the insured the premium paid less the pro-rata portion for the period the policy has been in force. The policy may also be cancelled at any time by the insured by written notice and provided no claim has arisen during the current period of insurance the insured shall be entitled to a return of premium less the premium at the insurer short period rates for the period the policy has been in force.
- b. The Certificate of Insurance shall remain the property of the insurer and must be returned to the insurer immediately upon cancellation of the policy to which it relates.

6. **የአደጋ ኃላፊነት ስለመቀበልና ስለመደረግ**

መደን ገቢውም ሆነ ዋስትና የተሰጠው ሰው ወይም በእነርሱ ስም ሌላ ማንኛውም ሰው ከመደን ሰጪው በጽሁፍ ፈቃድ ሳያገኝ በራስ ተነሳሽነት ማንኛውም የአደጋ ኃላፊነት መቀበል፤ ቃል መስጠት፤ ቃል መግባት ወይም ክፍያ መፈጸም እይቻልም ። በሌላ በኩል መደን ሰጪው ከፈለገ የካሳ ጥያቄውን ገቢው ስም በፍትሃብሄር ለመከላከል ወይም ድርድር በማድረግ የካሳ ጥያቄውን ለማስተናገድ ወይም ለራሱ ጥቅም ሲል በመደን ገቢው ስም ፍትሃብሄር ክስ መስርቶ የከፈለውን ካሳ ከሰጠተኛ ወገን መልሶ ማስከፈል ይቻላል። መደን ገቢውም ለዚሁ ተብሎ መደን ሰጪው የሚጠይቀውን መረጃና ድጋፍ ሁሉ መስጠት አለበት።

7. **ሌላ የመደን የሰነድ**

በዚህ የመደን ውል የካሳ ጥያቄ ሊያስነሳ የሚችል አደጋ ባጋጠመ ጊዜ ለደረሰው ኪሳራ፤ ጉዳት ወይም ኃላፊነት ሽፋን ሊሰጥ የሚችል ሌላ የመደን ውል ያለ እንደሆነ መደን ሰጪው ከጠቅላላ ወጪና ኪሳራው ውስጥ ከሚደርሰበት መዋጮ ድርሻ በላይ ኃላፊነት እይታረብንም

8. **ገልገል**

በዚህ የመደን ውል መሰረት መከፈል በሚገባው የገንዘብ መጠን ላይ ልዩነት ከተፈጠረ (ኃላፊነት ላይ ክርክር ሳይኖር) ይኸው አለመግባባት በሁለቱ ተከራካሪ ወገኖቹ በጽሁፍ ለሚሾም የግልግል ዳኛ ወይም ተከራካሪ ወገኖቹ በእንደ የግልግል ዳኛ ያልተሰማሙ እንደሆነ እያንዳንዳቸው ከሁለቱ እንደኛው ወገን ጥያቄውን ባቀረበ በእንዱ ወር ጊዜ ውስጥ በጽሁፍ ለሚሾማቸው ሁለት የግልግል ዳኞች ለውሳኔ ይመራል ። የግልግል ዳኞቹ በራሳቸው መስጠት ባይችሉ ጉዳዩን መመርመር ከመጀመራቸው በፊት እንዲገኙ እማካይ ዳኛ ይመርጣሉ። እማካይ ዳኛውም የግልግል ዳኞቹ ያለመግባባት መንስኤውን በሚመረምሩበት ጊዜ ሁሉ አብሮአቸው በመቀመጥ ስብሰባቸውን ይመራል። የግልግል ዳኞቹ ውሳኔ የካሳ ጥያቄውን አስመልክቶ በመደን ሰጪው ላይ ክስ ከመመሥረት በፊት መሟላት ያለበት ቅድመ ሁኔታ ነው።

9. **የውል መፋረጥ**

ሀ) መደን ሰጪው የ 15 (አሥር አምስት) ቀናት ቅድሚያ ማስጠንቀቂያው በመስጠት ይህንን የመደን ውል ማቋረጥ ይችላል። ማስጠንቀቂያው በጽሁፍ ሆኖ በአደራ ደብዳቤ መደን ገቢው መጨረሻ ላይ በሰጠው አድራሻ ይላካል። በዚህም መሰረት መደን ሰጪው ከተከፈለው አረቦን ለማስላትና በመቀነስ ቀሪውን ለመደን ገቢው ይመልሳል። እንዲሁም መደን ገቢው በማንኛውም ጊዜ የጸሐፍ ማስጠንቀቂያ በመስጠት ውሉን ሊያቋርጥ ይችላል። ውሉ ጽንቶ በቆየበት ጊዜ የካሳ ጥያቄ ያልቀረበት ከሆነ በመደን ሰጪው የአጭር ጊዜ ዋስትና ሽፋን ተመን መሠረት ተሰላጠቶ አረቦኑ ከተቀነሰ በኋላ በጥቅም ላይ ያልዋልለ ትርፍ ገንዘብ ካለ ለመደን ገቢው ይመለስለታል።

ለ) የመደን ዋስትናው ሠርተናኬት የመደን ሰጪው ንብረት በመሆኑ የተሰጠው የመደን ውል ወዲያውኑ ለመደን ሰጪው መመለስ አለበት።